

Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi Sotesin toiminta-alueella

Suunnitelma perustuu ns. Vanhuspalvelulain

5 § :

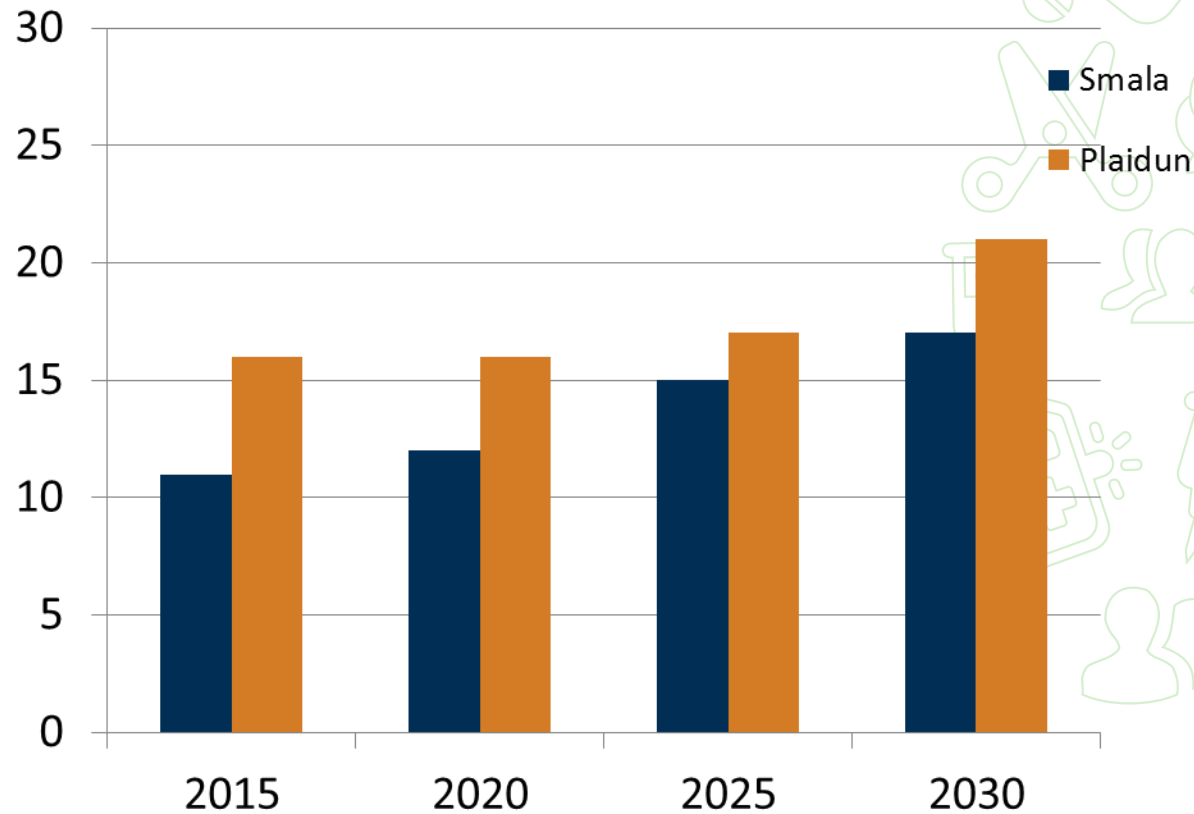
- Kunnan on laadittava suunnitelma ja se on osa kaupungin/kunnan strategista suunnittelua
- Hyväksytään valtuustokausittain
- Asettaa tavoitteet ikääntyneen väestön tukemiselle ja määrittää keinot
- ← Suunnitelman tulee pysyä ylätasolla: voidaan täydentää konkreettisilla toimenpidesuunnitelmissa
  - Esim. Sastamalan asumispalveluiden rakennesuunnitelma
- Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntouttavia toimenpiteitä

Nykytilanne ja tulevaisuuden näkymät

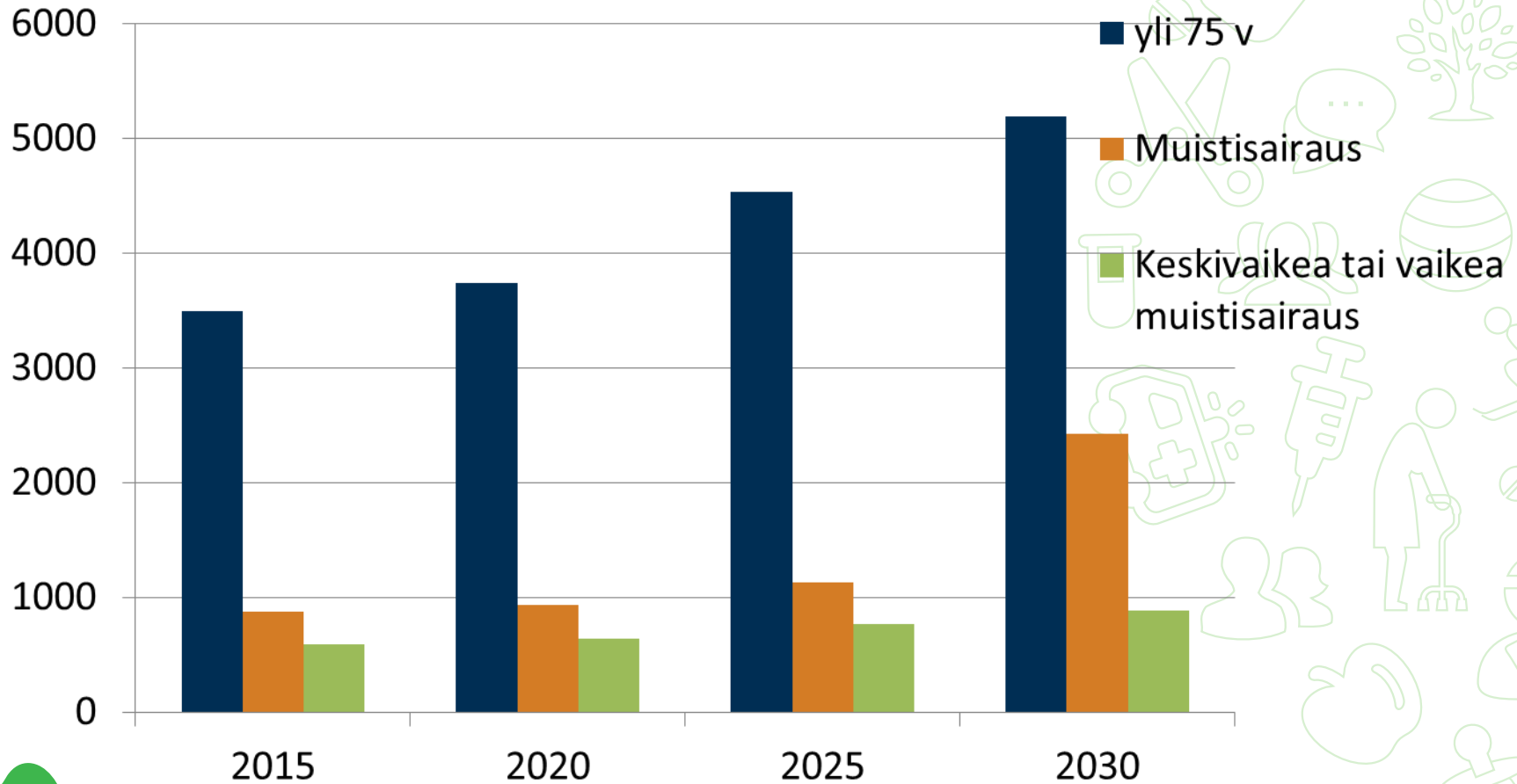
Ikääntyneen väestön määrän kasvu ja
sen vaikutus palveluihin

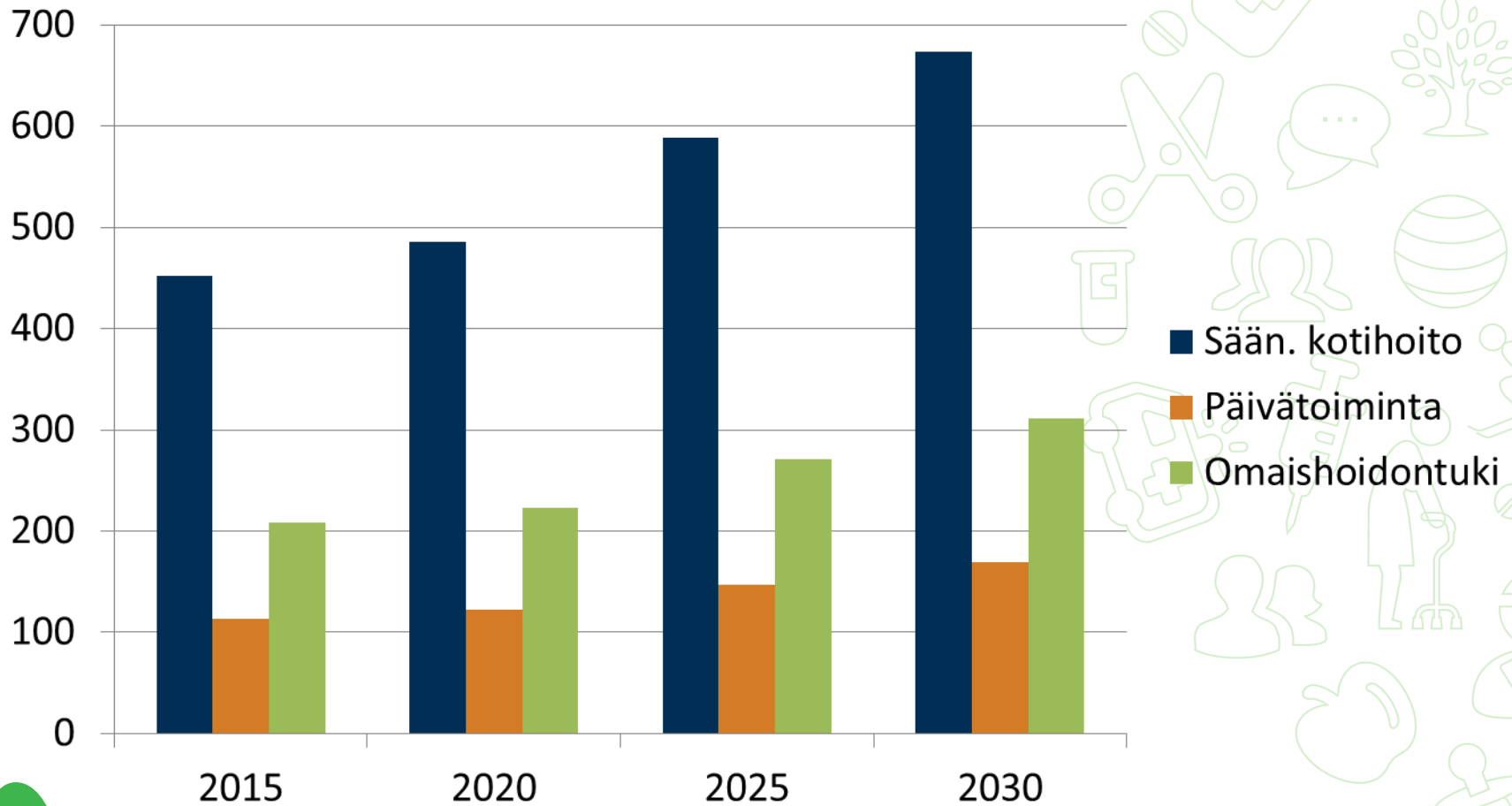
Yli 75-vuotiaiden osuus väkiluvusta %: ennuste ajalle 2015 - 2030

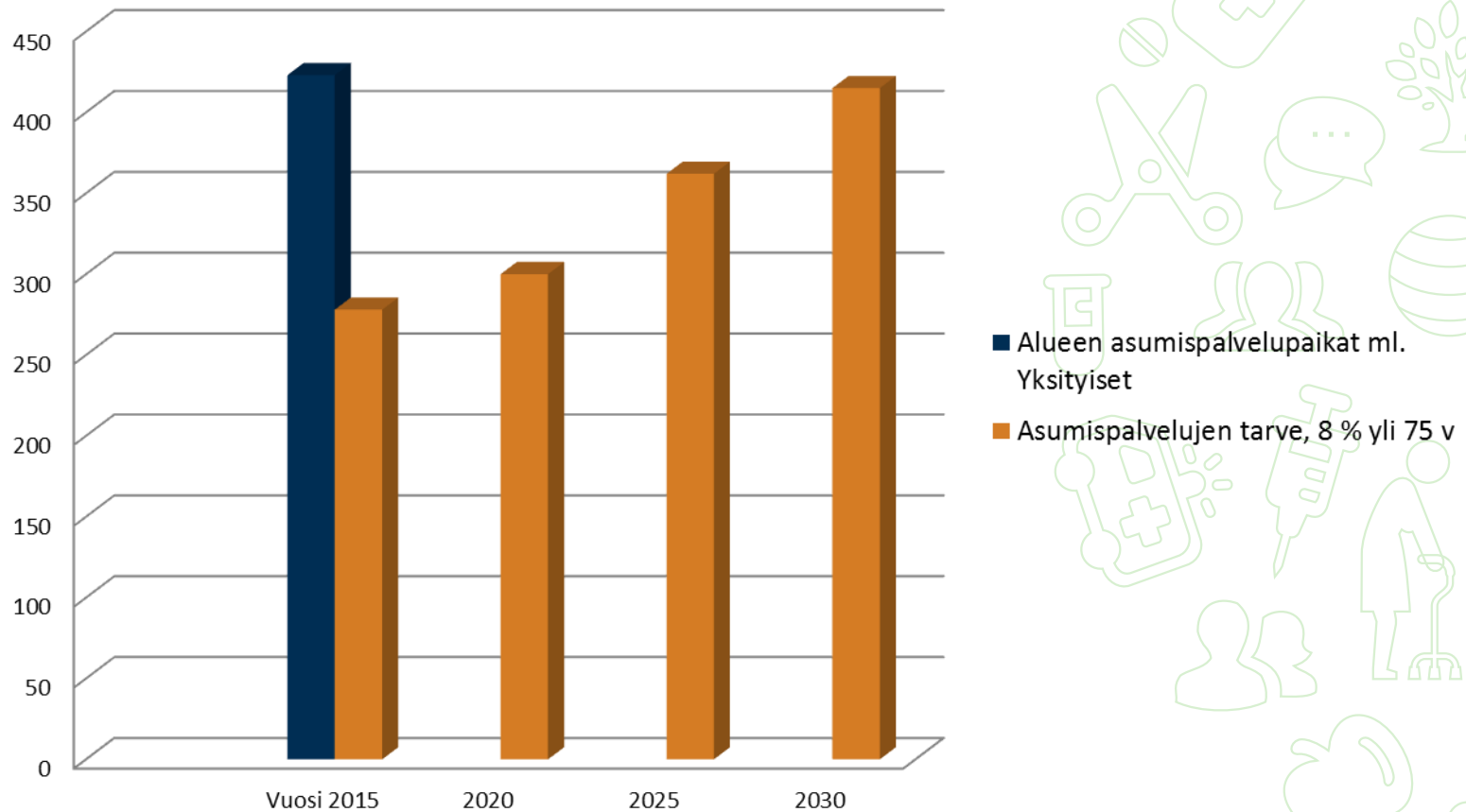
Sotesin toiminta-alueen yli 75-vuotiaat ja heistä muistisairaat, ennuste 2015 – 2030

Yli 75vuotiaat asiakkaat Sotesin kotihoitopalveluissa: ennuste 2015 - 2030

Sotesin toiminta-alueen asumispalvelujen tarjonta ja suosituksen mukainen tarve

Perusterveydenhuolto

- Perusterveydenhuollossa on runsaasti palveluita jotka vastaavat ikäihmisten palvelutarpeeseen
  - Esimerkiksi muistipoliklinikka, geriatrinen kuntoutusosasto, palliatiivinen osasto, ikäihmisten terveystarkastukset, diabeteshoitajat, mahdollisuus omahoitaja-lääkäri-työparin palveluihin hoitosuunnitelman mukaisesti.
- Ikääntyneen väestön lisääntyessä tarvitaan lisää em. palveluita
- Lisäksi tulee kehittää myös muita toimintamalleja, jotka tukevat ikääntyneen väestön kotona selviytymistä

Nykytilan kuvaus muiden kuin Sotesin toimialojen ikääntyneen väestön palveluista

- Liikuntapalveluilla keskiössä terveyden edistäminen, toimintakyvyn ylläpitäminen, tehdään yhteistyötä mm. Sotesin kanssa
- Sastamalan Opiston ja Huittisen kansalaisopisto opintopiirejä, joista vanheneva ihminen voi valita oman harrastuksen ja omien mahdollisuuksien mukaan (liikuntaa, kotikursseja yms).
- Kulttuuri- ja kirjastopalvelut: palvelut kaikenikäisille, elämänmittainen oppiminen, elämysten ja virkistysten tarjoaminen, kotikirjastopalvelu, kirjastoautopalvelu, yhteistyötä mm. Sotesin kanssa
- Tekniset palvelut huomioivat esteettömyyden yhdyskuntasuunnittelussa ja rakentamisessa, tekee suunnittelussa yhteistyötä vanhus – ja vammaisneuvostojen kanssa
- Palveluliikenne ja asiointiliikenne mahdollistavat asiointia ja palveluiden hankintaa
- Lisäksi monet ns. kolmannen sektorin toimijat tarjoavat runsaasti erilaista toimintaa ja harrastusmahdollisuuksia ikääntyneille

Johtopäätökset

- Ikäihmisten lukumäärä nousee
- Ikäihmisistä noin 90% asuu omassa kodissaan
- Muistisairaiden määrä kasvaa, tulevat olemaan kotihoito- ja asumispalveluiden keskeisin asiakasryhmä
  - Kehitettävä erityisesti muistisairaiden hoitoon paneutuvia palveluita
- Ikäihmisten omatoimisuutta ja toimintakykyisyyttä on tuettava kaikilla sektoreilla
- Tarvitaan lisää ennaltaehkäiseviä palveluita

Tavoitteena ikääntyneen ihmisen hyvä elämä

Ikääntyneen ihmisen hyvä elämä

Suunnitelman tavoitteet ja keinot

Tavoitteena: ikääntyneen ihmisen hyvä elämä

Keinot ikääntyneen ihmisen hyvän elämän tukemiseen:

- 1) Omatoimisuuden ja subjektina toimimisen tukeminen
- 2) Toimintakykyä tukeva ympäristö
- 3) Kotona selviytymisen tukeminen
- 4) Vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ja osallistaminen

Omatoimisuuden ja subjektina toimimisen tukeminen

- Ikääntyneen subjektuuden vahvistaminen (kaikki toimijat)
- Matalan kynnykset neuvonta- ja palveluohjauspalvelut (Sotesi)
- Eri-ikäisille soveltuvat kulttuuritoiminnot (kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalais- ja musiikkiopisto)
- Ohjattu liikuntatoiminta, ulkoiluystävä- ja vertaisohjaajakoulutukset (liikuntapalvelut)
- Ennalta ehkäisevä terveydenhuolto ja -ohjaus (perusterveydenhuolto)
- Yhteisöllisyys ja ”samanikäisten seura” (kolmas sektori)

Toimintakykyä tukeva ympäristö

- Esteetön ja turvallinen rakentaminen sekä infrastruktuuri (yhdyskuntasuunnittelu ja rakentaminen)
- Kotien esteettömyyden kartoittaminen ja ohjaus: mm. kotihoito asiakkailleen (Sotesi)
- Omatoimiseen liikkumisen tukeminen: mm. lähiliikuntapaikat ja kotiliikunnan ohjaus eri ikäisten yhteinen (liikuntatoimi)
- Asiointi- ja palveluliikenne mahdollistamassa asiointimahdollisuudet (logistiikkapalvelut)

Kotona selviytymisen tukeminen

➤ Palveluiden painopiste kotona pärjäämisen tukemiseen laajentuvan asiakaskunnan tarpeita (Sotesi)

- Kotihoitopalvelut
- Tukipalvelut
- Omaishoidon tuki
- Kotikuntoutus
- Päivätoiminta
- Kuntouttava jaksohoito

➤ Edellyttävät resurssoinnin uudelleenkohdentamista lähivuosina

Kotona selviytymisen tukeminen 2

- Sosiaalinen kuntoutus kolmannen sektorin kanssa
- Yhteistyö palveluiden tuottamisessa yksityisten palveluiden tuottajien ja kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa
- Uudet palvelumuodot:
  - Seinättömät palvelut (Sotesi)
  - Gerontologinen sosiaalityö ja palveluohjaus (Sotesi)
    - Edellyttää resurssoinin uudelleenkohdentamista lähivuosina
  - Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen (Sotesi ja Sasky)

Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja osallistaminen

- Vanhusneuvoston näkyvyyden lisääminen ja kuuleminen päätöksenteossa
- Palveluiden käyttäjien palautteiden kerääminen asiakastytyväiskyselyiden avulla (kaikki toimijat)
- Asiakkaiden kuuleminen palveluiden kehittämisessä ja palvelumuotoilussa (kaikki toimijat)
  - Sähköinen palautejärjestelmä ja asiakasfoorumit

Suunnitelman toteuttaminen ja päivittäminen

- Laaditaan tarvittaessa toimenpidesuunnitelmia ohjelman toteuttamiseen
- Suunnitelma huomioidaan taloussuunnittelussa
- Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain